

بنام خداوند بخشنده مهربان

پاورپوینت درس سوم

مطالعات نهم

موضوع درس : پوره زمین

تهیه و تنظیم: سید شریفا پور

مهر ۱۴۰۲

اهداف درس پراساس دیدگاه ((پلوم))

حیطه شناختی : ۱: شناخت محیط های کره زمین

۲: شناسایی نقشه راهنمایی ناهمواریهای زمین

۳: شناسایی عوامل تغییر دهنده زمین

حیطه نگرشی: به عوامل تشکیل زمین و انواع پدیده های تغییر زمین پی ببرد

۳: حیطه ارزشی : به مباحث آفرینش زمین علاقه مند و با کسانی که در حیطه انسانی

آن را تغییر می دهند

هم عقیده نباشد

اهداف یادگیری درس : ۱: شناخت محیط های کره زمین :

۱) بکره، سنگ کره، هواکره، زیست کره

۲: آموختن فلات و انواع رشته کوه های پیرو و جوان

۳ شناسایی عوامل تغییر دهنده زمین

آیات مبارکه مرتبط با درس

... آن کسی که زمین را بستر شما قرار داد و آسمان را همچون سقفی بر بالای سر شما برافراشت و از آسمان آبی فرو فرستاد و به وسیله آن میوه‌ها را پرورش داد تا روزی شما باشد.

سوره بقره، آیه ۲۲

... و از نشانه‌های اوست آسمان‌ها و زمین و آنچه از جنندگان در آنها پراکنده‌اند.

سوره شوری، آیه ۲۹

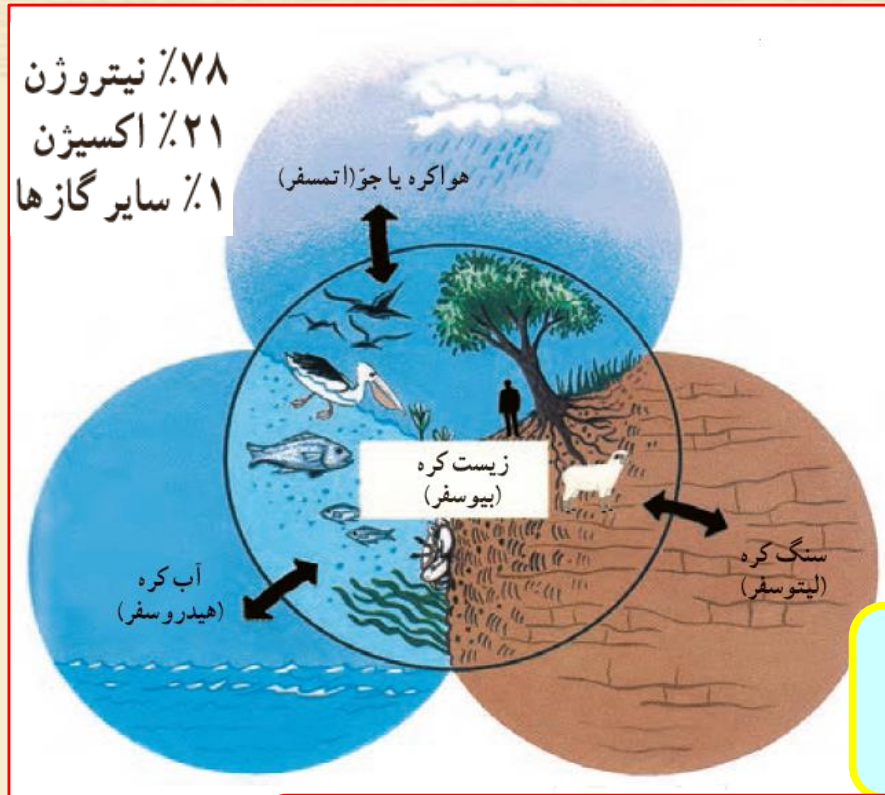
سیاره ای که روی آن زندگی
می کنیم، از **چهار محیط** تشکیل
شده است

سنگ کره (لیتوسفر)

آب کره (هیدروسفر)

هواکره یا جو (اتمسفر)

زیست کره (بیوسفر)

تعاریف

محیط سیاره زمین:

سنگ کره یا لیتوسفر: بخش خارجی زمین که حالت جامد دارد و از سنگ و خاک تشکیل شده است.

هیدروسفر شامل: اقیانوس ها دریاها و دریاچه ها ، رودها.اب های سطحی ، اب های زیر زمینی ، یخچال ها و نزولات جوی

هواکره: شامل گازهایی است که دور تا دور کره زمین را گرفته است...

بیوسفر: این سه محیط با هم سیاره زمین را برای زندگی انسان و دیگر موجودات زنده یعنی زیست کره ((بیوسفر فراهم ساخته است))

آب کره (هیدروسفر)

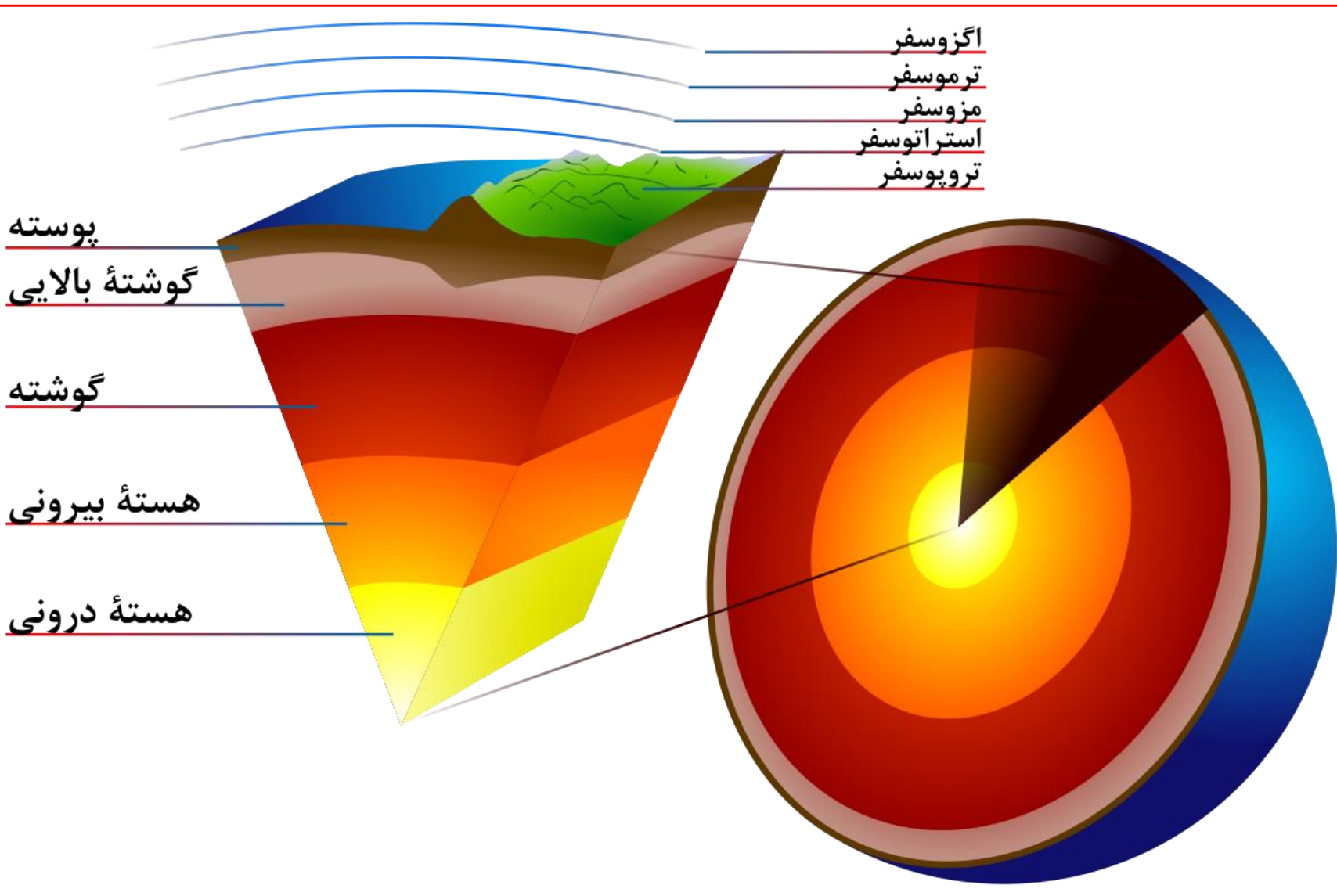
آب کره (هیدروسفر)

- ❖ اقیانوس ها
- ❖ دریاها
- ❖ دریاچه ها
- ❖ رودها
- ❖ آب های سطحی
- ❖ یخچال ها
- ❖ نزولات جوی

پوسته + گوشته بالایی

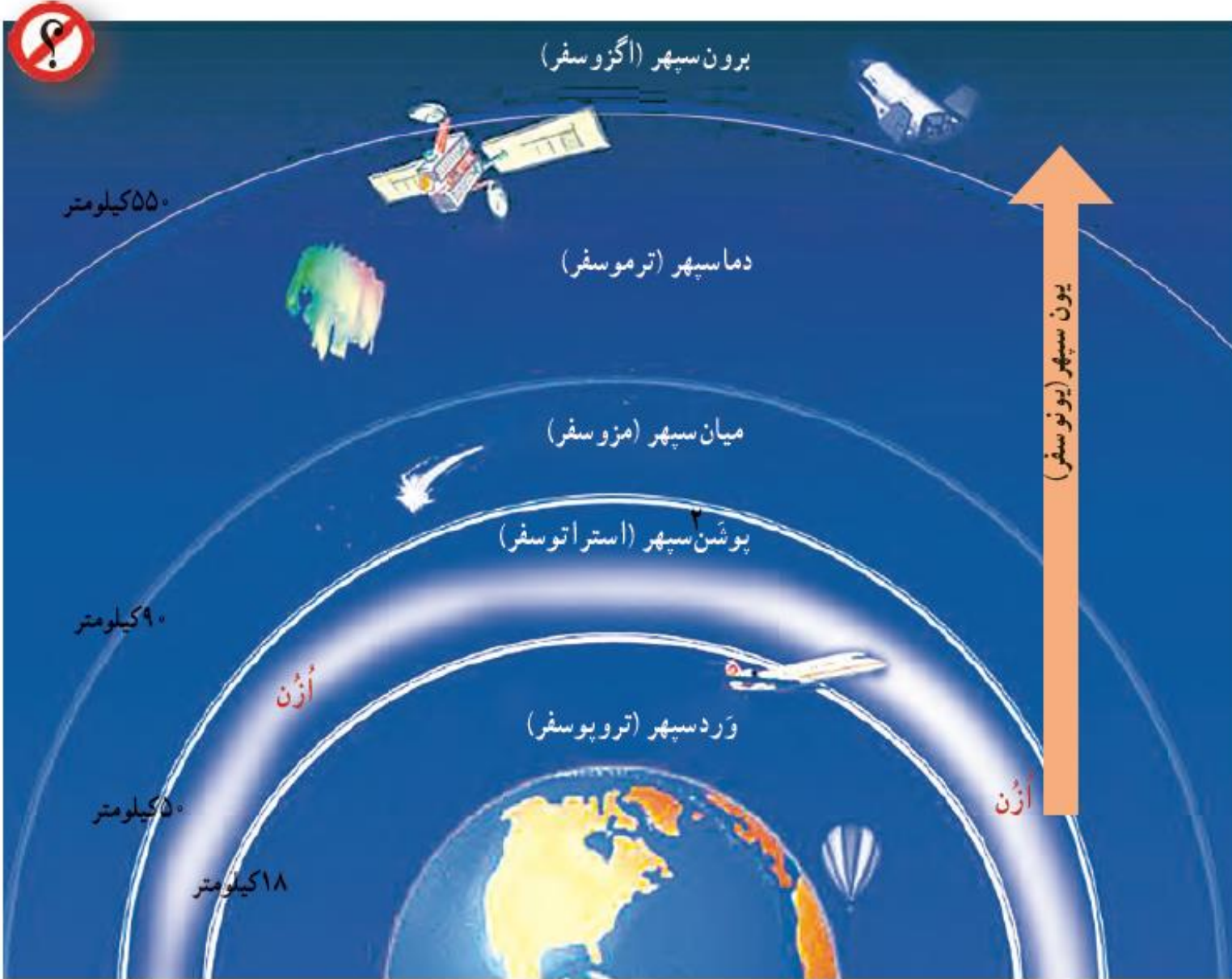

سنگ کره (لیتوسفر)

بخش خارجی کره زمین
یا پوسته آن که حالت
جامد دارد و از سنگ و
خاک تشکیل شده است

شامل گازهایی است که دور تا دور کره زمین را فرا گرفته اند

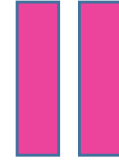

هواکره یا جو (اتمسفر)

این سه محیط با هم **سیاره زمین** را برای زندگی انسان و دیگر موجودات زنده یعنی **زیست کره** مناسب می سازند

زیست کره (بیوسفر)

سنگ کره (لیتوسفر)

آب کره (هیدروسفر)

هواکره یا جو (اتمسفر)

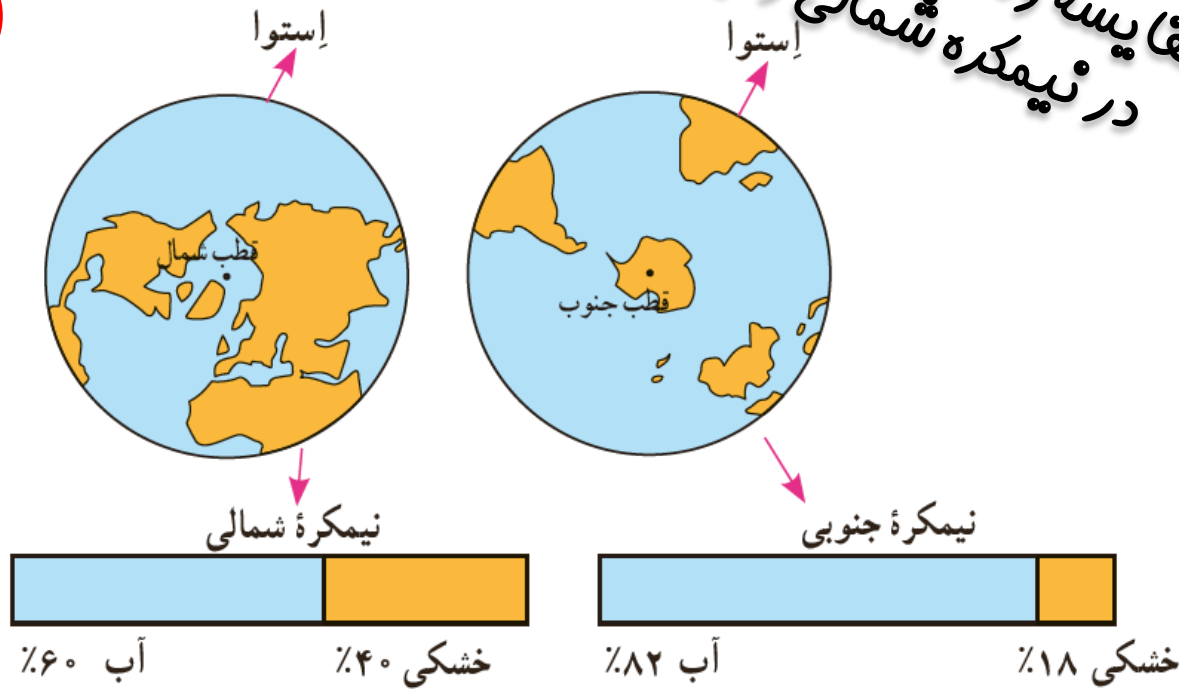

خشکی ها

وسعت خشکی های زمین نسبت به آب ها کم است

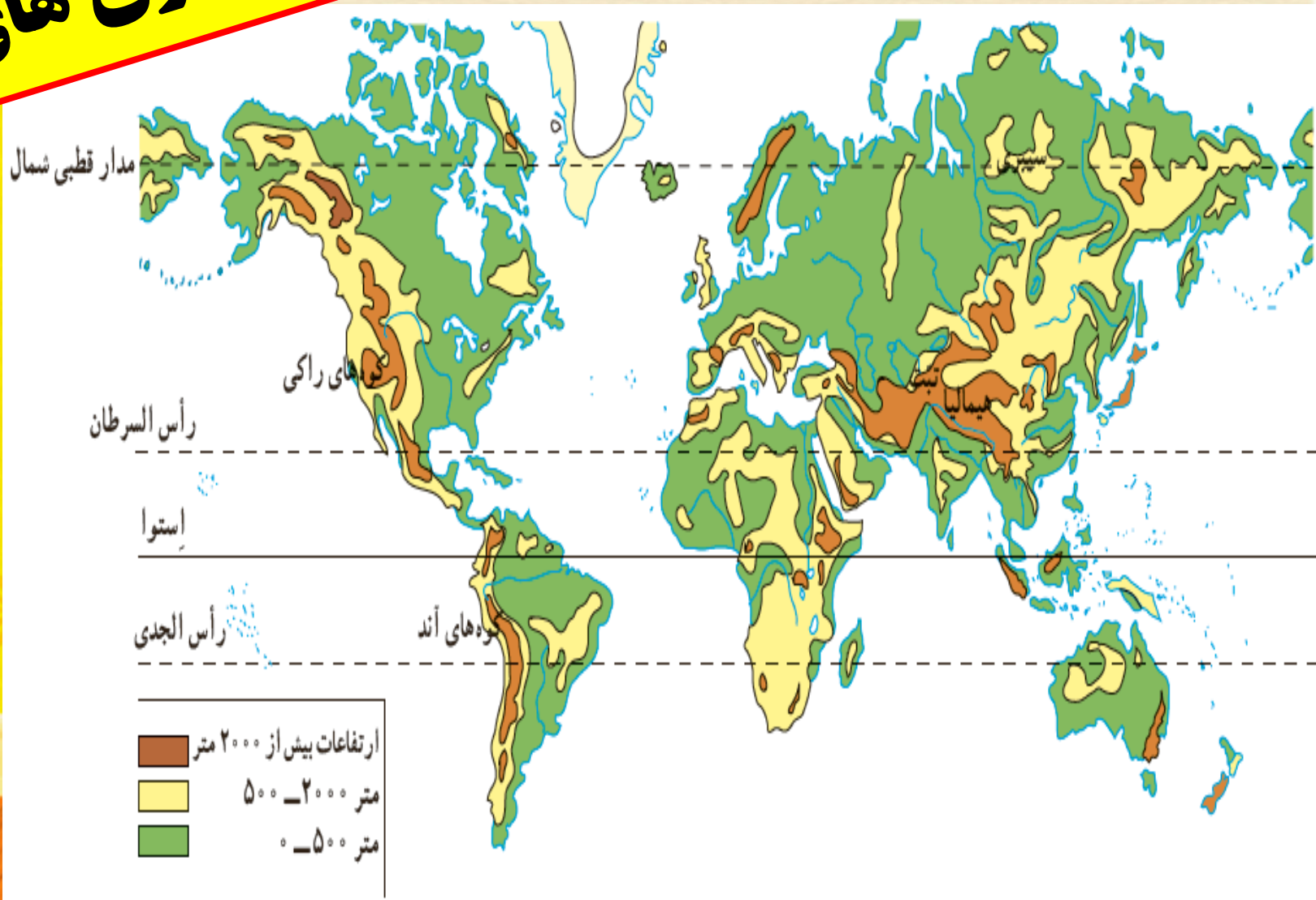
حدود ۷۱ درصد
سطح زمین را آب
تشکیل می دهد

مقایسه وسعت خشکی ها و آب
در نیمکره شمالی و جنوبی

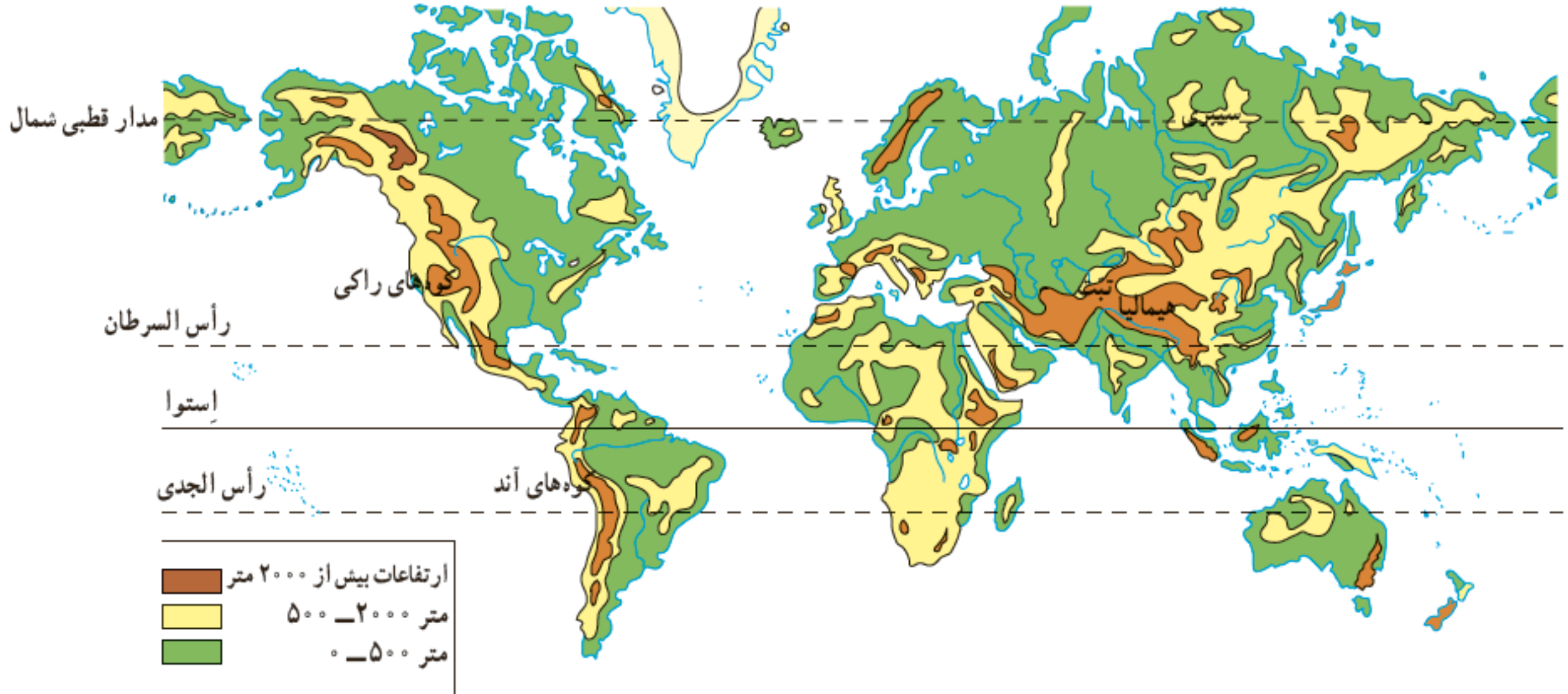

با توجه به شکل مقابل
بگوید دو نیمکره
شمالی و جنوبی از نظر
وسعت آب هایشان چه
تفاوتی با هم دارند؟

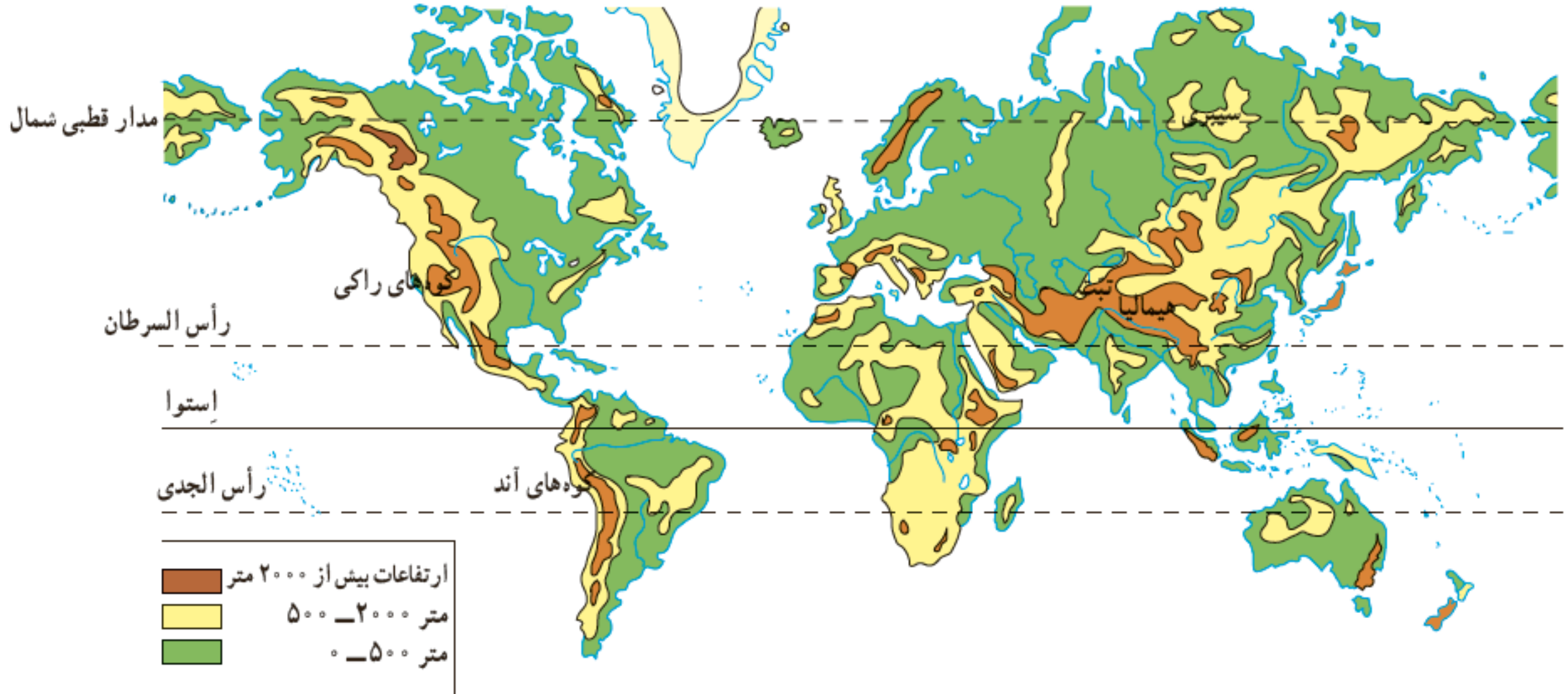
نقشه ناهمواری های جهان

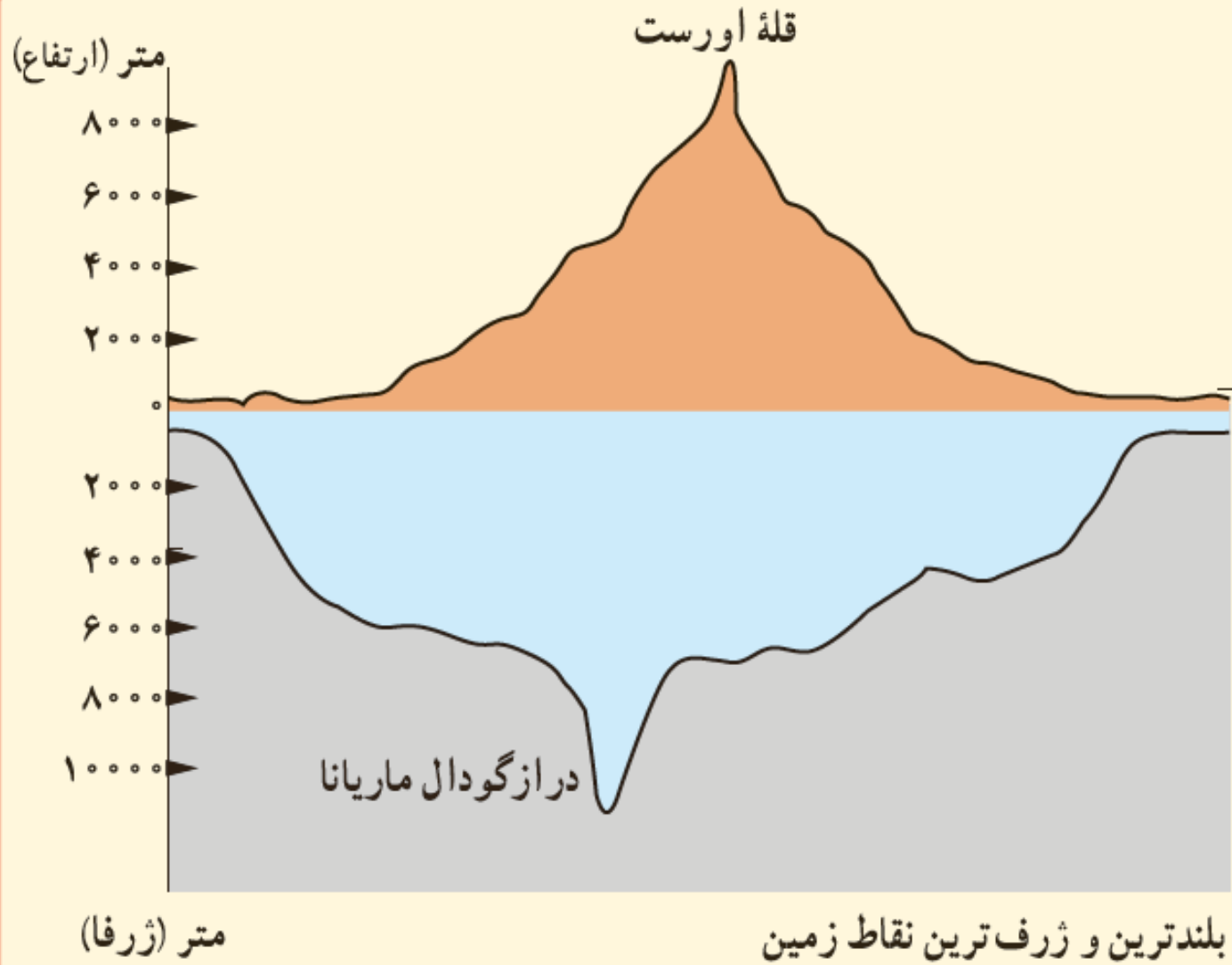

**رنگ سبز، جلگه ها و دشت ها یعنی سرزمین های پست را نشان می دهد
جلگه های پهناور جهان در کنار دریاها یا امتداد رود های بزرگ تشکیل شده اند**

رنگ زرد و قهوه‌ای، فلات‌ها و کوه‌های بلند را نشان می‌دهد. فلات‌ها سرزمین‌هایی نسبتاً هموار اما مرتفع‌اند که از اطراف به سرزمین‌های کم‌ارتفاع و پست منتهی می‌شوند.

فلات تبت
بلندترین فلات جهان است

تصویر ماهواره‌ی از فلات تبت

دره U شکل، گرینلند

ویژگی فلات های فلات های پیره
کوه های کم ارتفاع
شیب ملایم
دره های
شکل : U

این فلات ها، کوه های بسیار بلند با قله های نوک تیز را در بر گرفته اند. کوه های بسیار مرتفع جزء ناهمواری های **جوان** هستند. دامنه این کوه ها **شیب تندی** دارند و دره های بین است **V آنها تنگ** و به شکل

در کوه های کم ارتفاع با گذشت زمان و فرسایش ، قله ها به شکل **گنبدی** در آمده اند و **شیب دامنه ها** **U ملایم** است. این کوه ها دره های **باز** به شکل دارند

ویژگی های فلات های جوان :
کوه های نوک تیز
شیب تند

دره های :
شکل V

دره V شکل، زابن

شکل U دره

شکل V دره

شکل V دره

سنگ گره از هفت ورقه بزرگ و تعدادی ورقه کوچک تشکیل شده است

ورقه های قاره ای و اقیانوسی نسبت به هم ۳ حالت دارند و پدیده های مختلف تشکیل می شوند

پدیده : آتشفشان،

ورقه های دور شونده

از هم دور شدن صفحات

ورقه های امتداد لغز

دانستنی ها

حرکت ورقه ها از سنگ گره

پدیده : گسل - زلزله

عواملی که موجب پیدایش و تغییر شکل ناهمواری ها شده اند

حرکت ورقه های پوسته زمین
دور شونده ، نزدیک شونده ، امتداد لغز

عوامل درونی

عوامل طبیعی

از نتایج حرکت ورقه ها

تشکیل کوه های چین خورده

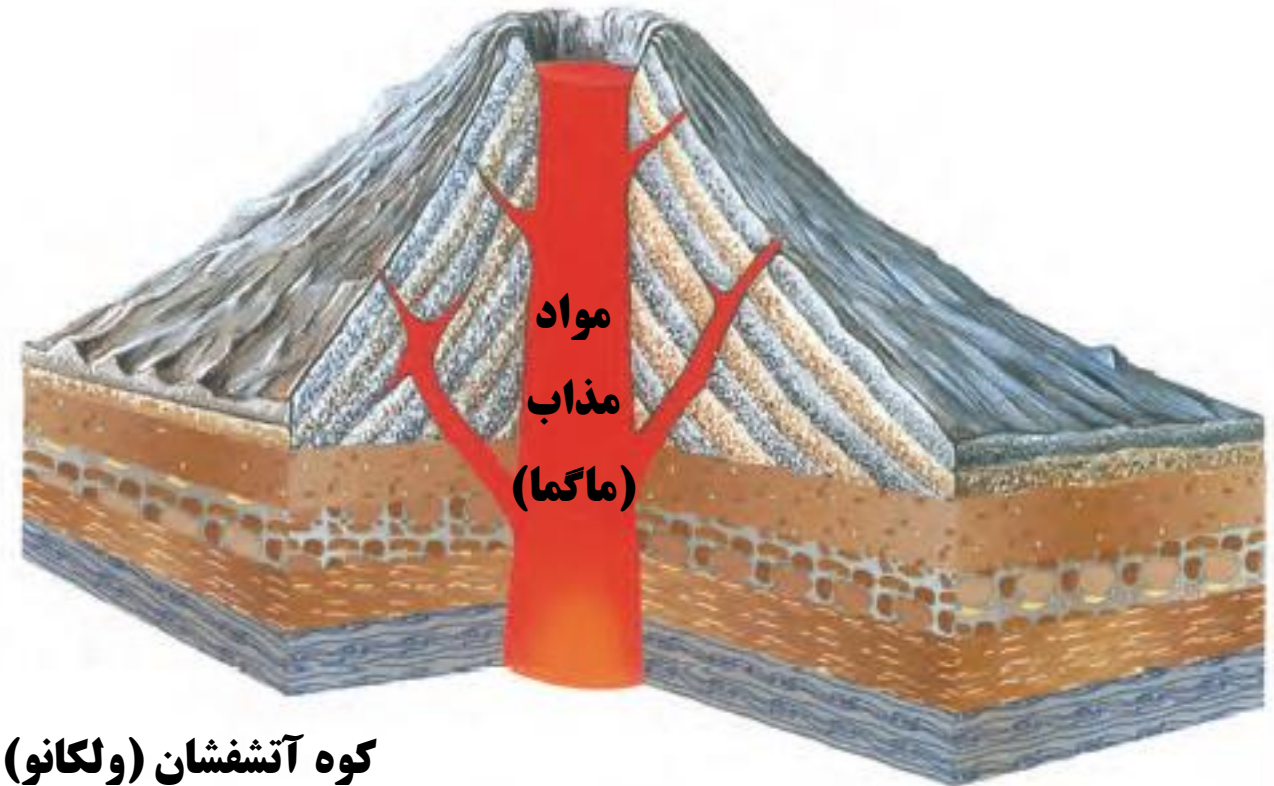
عواملی که موجب پیدایش و تغییر شکل ناهمواری ها شده اند

حرکت ورقه های پوسته زمین
دور شونده نزدیک شونده امتداد لغز

عوامل درونی

عوامل طبیعی

از نتایج حرکت ورقه ها

کوه آتشفشان (ولکانو)

پیشتر بدانیم

عوامل طبیعی مؤثر در تغییر شکل ناهمواری های زمین

عوامل درونی: طبق نظر دانشمندان، پوسته زمین به قطعات یا ورقه های بزرگی تقسیم شده است. این ورقه ها (پوسته و گوشته فوقانی) بخش هایی از قاره ها و کف اقیانوس ها را در برمی گیرند. ورقه ها روی بخش خمیری شکل گوشته یا نرم کره به آرامی حرکت می کنند، از هم دور یا به هم نزدیک می شوند، به هم برخورد می کنند یا در امتداد هم می لغزند. البته ورقه ها بسیار کند حرکت می کنند و در هر سال فقط چند سانتی متر جا به جا می شوند اما این جا به جایی و حرکت ها طی میلیون ها سال، تغییرات زیادی در ناهمواری ها به وجود می آورد. از نتایج حرکت ورقه ها، ایجاد چین خوردگی ها و رشته کوه ها، شکست ها (گسل ها) و کوه های آتشفشانی است.

پیشتر بدانیم

عواملی که موجب پیدایش و تغییر شکل ناهمواری ها شده اند

حرکت ورقه های پوسته زمین

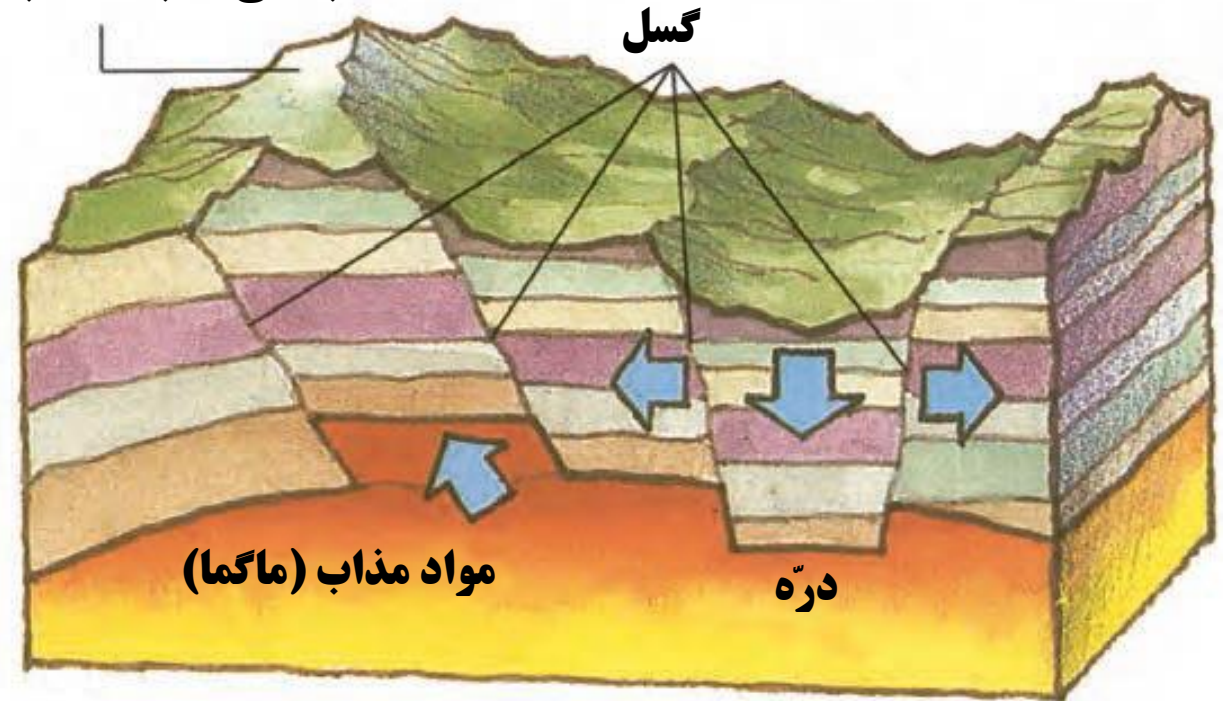
دور شونده، نزدیک شونده، امتداد لغز

عوامل درونی

عوامل طبیعی

از نتایج حرکت ورقه ها

بخشی که به سمت بالا حرکت می کند، کوه به وجود می آورد

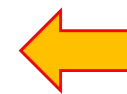

تشکیل کوه و دره در اثر شکستگی (گسل)

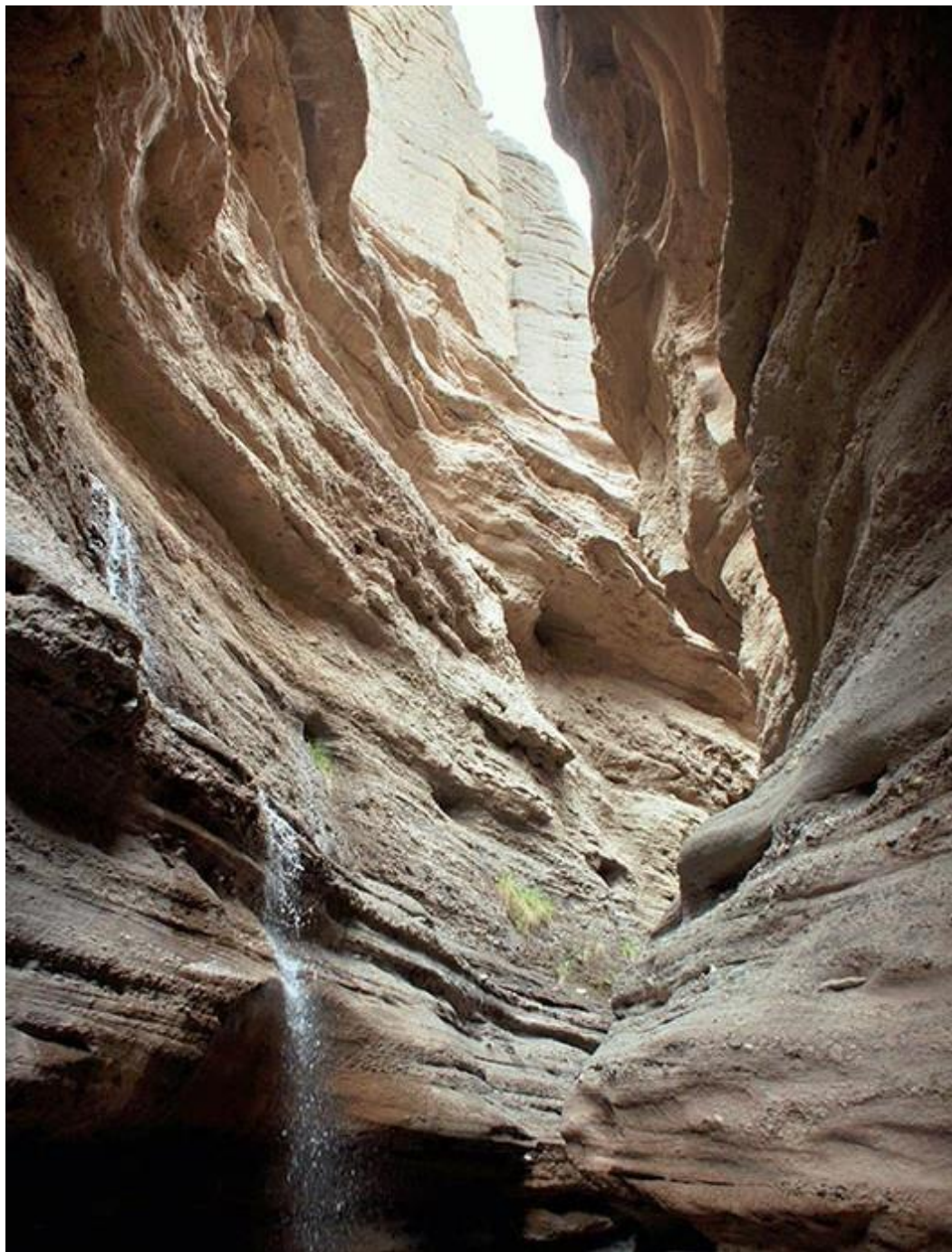
عواملی که موجب پیدایش و تغییر شکل ناهمواری ها شده اند

عوامل بیرونی

عوامل طبیعی

هوازدگی - فرسایش آبی

عواملی که موجب پیدایش و
تغییر شکل ناهمواری ها شده اند

عوامل بیرونی

عوامل طبیعی

فرسایش یخچالی

فرسایش بادی

تأثیر فعالیت های انسان بر ناهمواری ها

علاوه بر عوامل طبیعی، فعالیت های انسان نیز نقش مهمی در تغییر شکل ناهمواری های زمین دارد. انسان همواره برای رفع نیازهای خود و بهره برداری از محیط طبیعی، پهنه ناهمواری ها را تغییر داده است.

معدن

دریاچه ارومیه

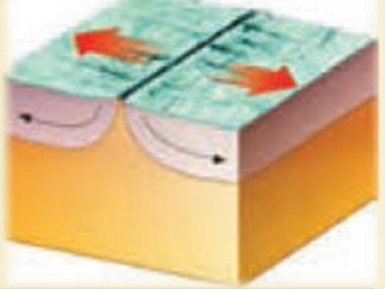
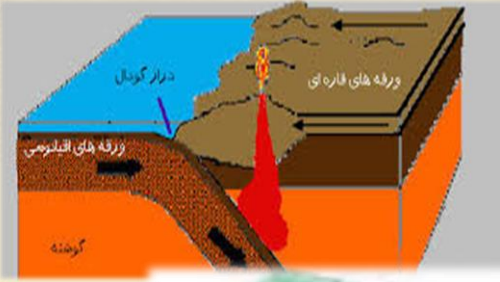
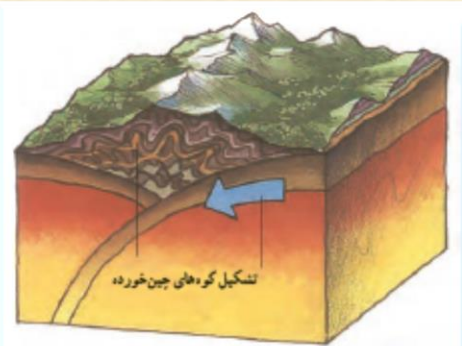
کنست بلکاتی برنج

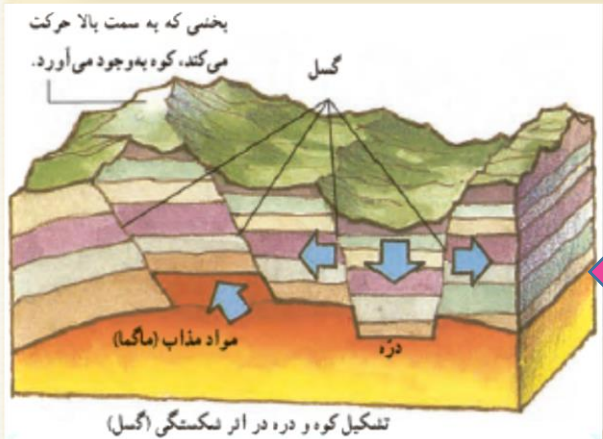
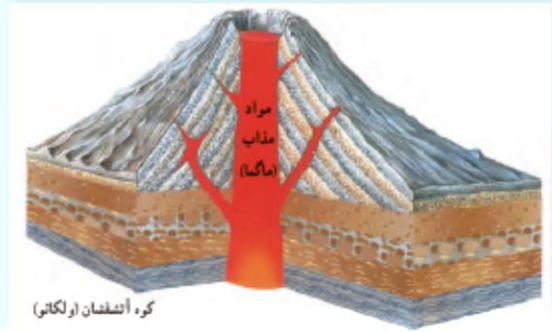
سد جاده

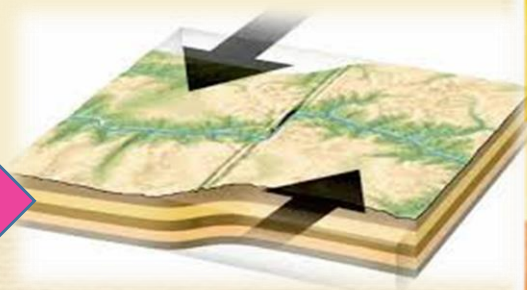
پدیده های حاصل از
حرکات ورقه های
زمین

ورقه های همگرا ، واگرا :
تشکیل کوه و چین خوردگی

ورقه های امتداد
لغز و پدیده حاصل
از آن تشکیل
گسل

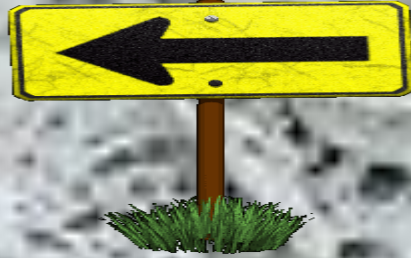
فرسایش آبی

فرسایش بادی

هواز دگی

فعالیت زیر را گروهی
انجام دهید

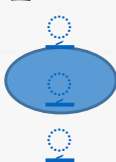
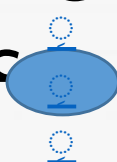

تمولات زمین از
۵۰۰ میلیون سال
پیش تا اکنون

در مورد تکامل زمین در دوران مختلف تحقیق کنید

خودسنجی: تستی

۱: کره فای در کداه یک از از محیط های زیر زندگی می کند

۱: لیتوسفر ۲: بیوسفر ۳: هیدروسفر ۴: اتمسفر

۲: کدامیک از مشخصات ارتفاعات پیر نمی باشد

۱ شیب کم ۲: کوه های کم ارتفاع ۳: دره های به شکل **V**

۳: کداه مورد در باره مقایسه وسعت فشکی آب در نیمکره شمالی و جنوبی صمیم است

الف: نسبت وسعت فشکی به آب در نیمکره جنوبی بیشتر است.

ب: وسعت فشکی و آب در نیمکره شمالی تقریبا برابر است

ج: نیمکره شمالی پر آب تر است .

د: وسعت فشکی در نیمکره جنوبی نسبت به نیمکره شمالی بسیار ناچیز است .

